

2. Daarbij zal elk zijne eigene pleisters en medicijnen moeten wegwerpen; o! dien het van den hemel geleerd wordt, zal arm en berooid, ja, met een stervend land en eene stervende kerk, naar Israëls Heelmeester moeten vluchten, om Hem in te halen, teneinde Hij zijne genezing aanlegge. Dit lag in Jobs gestalte, hfdst. 7 : 20, Heb ik gezondigd, wat zal Ik U doen, o! Menschenhoeder? Hij wil zeggen, ik heb gezondigd, en ik heb geene gerechtigheid, en daarom vlucht ik naar eenen Menschenhoeder ; dat is drijven op wateren van eeuwige vrije genade ; en dan zal het gevolg moeten zijn, getrouwheid aan zijn licht, hoe weinig hij ook hebbe, en aan plicht; die het met God meent, die raakt in vreeze over, en met zijn hart los van dat, waaruit zijne kwalen zijn ontstaan, daarvoor wacht hij zich door genade. O! het is een klaar bewijs, dat men oprecht zijne gezondheid liefheeft, als men zich voor het oorspronkelijke kwaad wacht, hoe spoedig is men daar in het natuurlijke bij, hoe ras zegt men: toen ik dat at of dronk, daar kreeg ik het van: zoo ook hier.

C. Eindeijk. nog een woord tot zulken onder des Heeren volk, die nog te noemen zijn onder de bewaarden in Israël, die reeds weder aanvankelijk vergaderd 'zijn, wie in hunne zwakheid in deze dagen heel wat te zien gegeven wordt, en eenigermate in rechte pogingen staan, hetwelk men welvarendheid of gezondheid mag noemen, al is de kracht klein; waarover wij wel eens nader wenschen te spreken, wat daartoe behoort, en hoe groote genadens en verdorvenheden bij zulke welvarenden kunnen plaats hebben. O! gij hebt groote genade noodig om den weg te weten, dien gij met eenen Leidsman aan uwe hand te gaan hebt; zeer onverwacht kan die tijd aanbreken, dat gij met Mozes tusschen de dooden en levenden zoudt staan. O! dat gij uwe kleederen bewaart, opdat gij dan niet naakt wandelt, en opdat het er bij u dan niet donker zoude uitzien; maar zoekt nu te werken voor den Heere.

a. Wandelt veel in vreeze, haast zoudt gij eenen arm of een been des peloofs kunnen breken, en zou dus uwe kracht u verlaten; en daarom houdt u dicht bij uwen Geneesmeester; verbergt niets voor Hem, al zijt gij eenigermate gezond, blijft toch bij Hem en houdt uwen vinger op uwe kwaal. O! ontloopt 'Hem toch 'niet, dit moet u voor ziekte bewaren; ja doet aan den Heere Jezus Christus als een kleed ; o! Hij, zijne gerechtigheid, zijne dadelijke gehoorzaamheid, zijn volmaakt vasten, bidden en waken zij ons 'dekkleed! anders zal ons medicineren met vasten en bidden gansch vruchteloos zijn, vermits er geen gewicht in is.

b. Zoekt een Zoar, een Dothan, eene binnenkamer bijtijds voor uzelf, tegen dat het gedreigde en gevreesde komt; de l-leere sterkt zijn volk wel eens, dan, als zij benauwdheid hebben, en somtijds kan men uit de natuur der toezeggingen en beloften, tot zijne sterkte, achter, Gods weg met het gemeen komen.

c. Zucht veel om den Heiligen Geest onder de oordeelen, en over het gemeen, en bijzonder over Gods volk.

d. Draagt Nederland, de kerk, en de ongestelde menigte van **Gods** volk, als een ziek lichaam, veel aan de voeten van den Heere Jezus; of het den Heelmeester Jezus behagen mocht de herstelling van het hart te beginnen en **Gods** volk door den band des **geestes** te verbinden, zoodat **zij** eenerlei licht gevoelen en belang mochten krijgen, en dat, hunne sterkte weer **zijn** mocht in het samenstemmen in geloof over eenerlei zaken op aarde.

e. Legt veel **onzes** lands eeuwigen **erfvijand** aan de voeten van onzen Koning bloot voor zijnen ijzeren schepter. O ! dat God hem **verniele** en verdelge, als zijn en zijner kerken **vijand**; ja, hoe waar dat is, dat, men **geene** onwettige oorlog mag voeren, **zoo** is het eeuwig waar, volgens Jer. 48 : 10, dat in een wettigen oorlog, als men land en kerk redden kan, **hij** vervloekt is, die zijn zwaard van den bloede onthoudt.

f. Geeft veel de wijze van **redding** van ons land en onzer kerk over aan de **wijsheid** van Koning Jezus. O! aan zijn tijd en wijze, en onder erkenenis en gevoel van onwaardigheid. Het zou kunnen zijn, dat ons land eene aderlating noodig had door het zwaard, of den honger, of de pest; en vrienden, als **dit** dient om te wannen en te zuiveren, dan worden vele benauwers van **Gods** volk **weggevaagd**, en uit die aderlating komt van achteren ruimte, en halen **Gods** kinderen weêr adem. Salomo zegt, Spr. 11: 10, Als de rechtvaardigen opkomen, dan is er gejuich onder het volk.

g. Eindelijk en ten laatste, tot uwe bemoediging: Ziet de eenige hoop van de opkomst van ons stervende gemeenebest, van onze zieke en zinkende kerk en van **Gods** zwakke en doodkranke volk alleen in Christus. O! vrienden, alleen daarin, dat Hij een man van smarte is geweest, en verzocht **in** krankheid, op Wien de plaag is geweest, Jes. 53 : 3-12. En **waarlijk**, oprechten! Hij heeft onze krankheden op Zich genomen ; ja, ziet de vastigheid, dit behaagde den Vader. O! de Vader heeft Hem krank gemaakt, en Jezus is **vanzelve** uit zijne ziekte opgekomen, om zaad te zien: ja, om den arbeid zijner ziel zal Hij het zien. O! mocht dit onze zielen klein maken voor God, en door den Geest aan het werk helpen in en om den Zoon, dien de Vader Zich gesterkt heeft! Amen, het **zijzoo!**

R E G I S T E R

DEB

ZAKEN IN DEZE OEFENINGEN BEGREPEN.

A.

Aangezicht Gods, beteekent **zijn** wezen, **zijne** overalteenwoordigheid. Gods Zoon en zijne genadige inwoning. 41, 42.

-- *Verberging van Gods*, w a t dat beteekent. Draagt verscheidene benamingen. Derzelver oorzaken ; stoute en onbetreunde zonden. God en **zijn** dienst te verlaten; verval van **Gods** volk, 44—48. Als al de middelen tot herstel tegenstrijdige uitwerkingen hebben. Derzelver bewijzen en gevolgen; de Geest twist niet onder de middelen; weinigen worden er bekeerd; **Gods** volk hoort **Gods** stem niet op 's **Heeren** dag; de duivel als een leugengeest losgelaten, 49, 50. **Gods** knechten worden onbruikbaar; zijn Geest niet onder de oordeelen. Voorspoed in **Gods** toorn; verval in zeden onder allerlei menschen. **Gods** knechten en volk hebben **geenen** toegang, 50-53.

-- *Het aanschouwen (van Gods)* gansch noodig voor een volk of een mensch. Geheel **onverkrijgbaar** als God Zich verbergt, 53, 54.

Almacht Gods, oneigenlijk de armen **Gods** genoemd. Zie *armen*.

Apostelen. Waarom Jezus voor hen bad, dat **zij** niet ontijdig uit de wereld werden weggenomen. Zie *Jezus' voorbedding*.

Armen Gods, wat beteekent, 361, 362.

— Wat in onderscheiding van vinger, hand, enz. Omschreven als eeuwig, 361, 362.

-- Wat het zegt, dat God aan Israël was *van onder eeuwige armen; zie ondersteuning*; dit door Mozes aan Israël toegewenscht; wat dit insluit, 366.

-- Hoe Nederland en **Gods** volk in benauwde **tijden** dit noodig hebben, 372.

Avondmaat. Wat er toe **vereischt** wordt om het met zegen te gebruiken, 19.

-- Gericht tot sterkte voor duistere en bestredene zielen, 19, 28.

-- Bewijzen dat **zij** er toe geroepen worden, hunne zwaarigheid opgelost, 19.

-- Wat er verricht wordt, 27.

-- Droevige gevolgen voor **ongerechtig** de avondmaalgangers, 28.

- - 8 esturingen voor hen, die dit bondzegel gebruikt hebben, 36, 527. Bijzonder die daar duister gebleven zijn, en echter in de **voor-**

bereiding zeer opgewekt geweest waren, 37, 527.

— Wat er verzegeld wordt, 124, 325.

-- Wie daar geroepen worden, 526.

- - Wie er niet toe gerechtigd zijn, onwedergeborenen, 124. Die hunne blindheid en afkeerigheid niet zien, noch gevoelen; die nooit vermoed zijn geworden onder den last hunner zonden, die nooit heerlijkheid gezien hebben in Christus. Die Jezus op zijne kosten niet hebben willen, 526, 527.

-- Hetgeen men noodig heeft om wel te sterven, heeft men ook noodig om dit bondzegel wel te gebruiken, 527.

-- Verscheidenheid van gestalten en bevindingen van avondmaalgangers, 528.

-- Tot wat einde Gods volk hetzelfde gebruiken moet, 646.

B.

Begeerte om ontbonden te worden, wanneer bij Gods volk onmatig, wanneer matig en geoorloofd, 533.

Begeerige zielen. Zie zoekende.

Bekering van menschen, geen blijk van Gods gunst over een land, en waaraan te kennen, 372.

Bekennen. Deszelfs beteekenis, 153, 459. Zakelijke inhoud, 95, 460. Zie *wegen des Heeren*.

-- Wat tot den vrede dient. Zie *vrede*.

--- Wat het tegengestelde be- duidt, 459.

Bekommerden en bestredenen be- stuurd en bemoedigd, 19, 20, 37, 124, 164, 325. Zie *duistere*.

Bekommernis over oprechtheid, be- wijst de oprechtheid, 20.

Beloften Gods, wegens Israëls ver- lossing. Zie *Israël*.

-- Derzelver vervulling, **de waar- heid** genoemd, 317.

-- Zijn tot sterkte voor duistere zielen, 325. Tot ondersteuning en ten goede van Gods kinderen; ge- past tegen al hunne nooden, 362, 627. Hoe God die opnieuw aan hen toepast. Daarop hopenoe maakt, 362.

Besluit Gods, wat dat zegt. Aan hetzelfde een baren toegekend., 490.

Bewaring van Gods volk. Zie *Je- zus' voorbedding*.

Bidden. Bij herhaling, met een en dezelfde woorden, en hoe het geschieden moet in het verborgen; wordt geleerd uit Jezus' voorbeeld en andere, 571.

Biddagen. Wat voor! op en na dezelve van ieder vereischt wordt, 60, 358, 423, 424, 563-565.

-- Gods volk bestuurd en be- moedigd tegen, op en na dezelve, 63, 107, 356, 358, 376, 422. Over- tuigden, 106.

— Hoe men op dezelve God verlaat, 102.

— Kenmerken van recht werk gekregen te hebben, met en op dien dag, 103.

--- Droevice gevolgen van zulke dagen zonder achtervolgende her- vorming, 104, 375, 420--422.

- - Waarom men op dien tijd niet uit de openbare middelen mag blijven, om zich in het eenzame te onderzoeken, 423.

- - Dienstig om een ieder uit zijne zorgeloosheid wakker te ma- ken, 564.

-- Wat er tot de voorbereiding dient, 60, 566.

-- Een bewijs van Gods goeder- tierenheid over 'een land, 570.

Biddagswerk. Moet aan elks hart beginnen, 565.

-- Is geen werk van éenen dag, 565.

Booxe. Daardoor te verstaan het booze hart en den duivel, 538.

- - Daarvan bewaard te worden, wat dit zegt. Zie *Jezus' voorbedding*.

Bouwen. Den heiligen toegekend, wat het zegt; van God aan Juda en Israël beloofd, hoe dit geschied is *in het eerste*, 330, en hoe het geschieden zou *als in het eerste*, 331, 332. Hoe die belofte betrekking heeft tot ieder van Gods volk, wat het in hen dan vooronderstelt, en welke werkzaamheden zij bevinden, 339.

-- Den mensch toegekend, is de verwachting van de zaligheid, 427. Zie *huis*.

C.

Christus. Het Hoofd der uitverkorenen, 2.

— Oorzaak van de wedergeboorte, 114, 115.

-- De poort en weg, die ten leven leidt, en de oorzaak van alle middelen en wegen, die daartoe leiden. Zie *poort* en *weg*.

-- De steenrots of onwrikbare grond van zaligheid. Zie *steenrots*.

-- *In Christus te zijn*, wat dit zegt; beschreven; welke gestalten er toe behooren; en de wijze, hoe geloovig er toe geraken, 5, 6. Noodig voor ieder mensch; wat iemand hebben kan, zonder dat *hij* in Christus is, 2.

-- (Buiten), *zijn* alle menschen van *nature*, 3.

- - (*Nuam van*), wat die beteekent, 24, wat het zegt, dien te noemen, 25. Is hetzelfde met verbond maken; wanneer dit al plaats heeft, 26. Hoe het toegaat, 30. *Merkteekenen* of gevolgen van het rechte noemen, 19-32.

D.

Daders. Van Jezus' woorden; wat

door het doen van Jezus' woorden te verstaan *zijn*, wat het *vooronderstelt* en insluit, waarom een, *doen* genoemd, 410; 'is geen grond van de zaligheid, maar eene vrucht van het geloof. Waaruit kennelijk, 411.

--- Vergeleken bij een voorzichtig man, zie *voorzichtig*, waarom de heilige Jezus in den toekomenden tijd *zegt*, *Ik zal hem vergelijken*, 443.

-- Wat door het *niet doen* verstaan wordt, 412. Dezulken vergeleken bij een dwaas man. Zie *in de woorden*, waarom de heilige Jezus in den toekomenden tijd *zegt*, *hij zal vergeleken worden*, 444. Hoe ver iemand komen kan, zonder een *rechte dader te zijn*. Waaruit zulk werk *vloeit*, 413. Waarom een *niet doen*, genoemd, 415.

-- Vraag, of het doen van Jezus' woorden het fundament der zaligheid is, beantwoord, 433.

Dag. Wat beteekent in het Heilig Woord, 151.

- - Van Gods lankmoedigheid, wordt het uitstel van *zijn*en toorn genoemd. Draagt verscheidene benamingen, 490. Waarom *eenen dag* genoemd, 492. Waarom vergeleken *bij kaf, dat voorbij gaat*, 492.

- - Van Gods toorn, waarom een dag genoemd. Heeft' verscheidene benamingen, 495.

Dagen Gods, wat zegt, 152.

-- Der menschen, wat dit be duidt. 152. Waarom 'een dag' genoemd, 152. Ieder mensch heeft *zijn*en dag, beteekent *zijn* leeftijd, bijzonder levende onder het *Evangelie* licht, en als Gods Geest krachtig werkt tot bekeering van menschen, 493. Allerbijzonderst als de Geest aan *zijn hart* klopt, 494.

— Noë beteekent de dagen van *Noachs* geboorte af. Bijzonder de 130 jaren voor den zondvloed, 455.

Waarom de toekomst van Christus bij die dagen vergeleken wordt. Zie *Zoon des menschen*. Zorgeloosheid van de menschen in die dagen, 457. Hunne bijzondere zonden, 458. Boosheid, onbekeerlijkheid, 458-464. Ondergang. **Doch niet** van allen naar de ziel, 464. Oorzaken van hun verderf, 465.

-- Van den *Zoon des menschen*. Zie in de woorden.

Danken. Ten opzichte van God beschreven. Vooronderstelt verlossing. Is groot, **naardat** de **ellenden** groot waren, 252. Bewijs van oprechtheid, 252. Een krachtig middel ter verkrijging van meerdere genade, 251.

--- **Waarin** bestaande, 253.

— Kenmerken van **ware** dankbaarheid, 254.

-- Door Paulus in **eenen** gebiedenden zin voorgesteld, 1 Thess. 5 : 18. Sluit in: (1) Dat de mensch geen stok of blok is. (2) De gekantheid **van 's** menschen hart daartegen. (3) De noodzakelijkheid daarvan. (4) De **onbepaaldheid** en wijduitgestrektheid ; het geschiedt in voor- en tegenspoed, 256. Gronden om God **zoo** in tegen- & voorspoed te danken, 261.

-- Hoe **Gode** behagelijk in Christus te verrichten, 262. Reden van aandrang, 262.

-- **Waarom** Nederland in het algemeen daartoe verplicht wordt, 263. **Waarom** ieder inwoner in het **bijzonder**, 263.

Die er lust toe hebben, be-
stuurd, 74.

-- **Gods** volk klaagt over hun gebrek. Bestuurd en daartoe aangezet, 267. Bemoedigd. Waarvoor zij God danken zullen in de **benauwste tijden**, 269. Ook in- en na hunnen dood, 270.

Dauw. (Vroegkomende) wat dit zegt, 177. Zinnebeeld van **schijnbekeering**, 178.

Discipelen. Jezus vond ze slapende in **eenen** gevaarlijken tijd, 550, 559. Redenen van hunne slaapzucht, (1) wegens de nacht, (2) hunne droefheid (3) en ongeloovigheid onder inwendige ongesteldheden, **na** voorafgaande ondervinding, dat de Heere hun goed geweest, was, 581, 582. **Waarom** Jezus hun bevolen had te waken, 554. Hoe Jezus hen wakker maakt, 555, 580—582. Gevolg van hun eerste ontwaken : **zij wisten niets te antwoorden**, wat dat zegt, 556.

-- Hun **bijblijvende** slaapzucht in **eenen** uitersten nood, 581. In een uur der verzoeking, **bij** de overlevering van den Heere Jezus, 583.

Doorzoeken. **W**oordsbetekenis, 483. Wat het zegt zich nauw te doorzoeken. **Waarom** Zephania dit aan Juda en Jeruzalem bij verdubbeling aanmaant, 483, 484. Wat er tot het nauwe zelfonderzoek behoort, 484. **Waarom** trent het onderzoek van onbekeerden moet verkeerden, 485, 486. Wat **Gods** volk moet doorzoeken, 487, 488.

Drieëenheid. Werkende oorzaak van de wedergeboorte, 115.

Drinken. **Zegt** gelooven. Zie *vermoeiden*.

Dronken maken. Van God aan vermoeiden beloofd. Zie *vermoeiden*.

Duistere of bestredene zuchten onder een lichaam der zonden, 595. Vinden hartsvereëning met het **genadewerk** in het hart van al de vromen. Kunnen noch willen **zich-zelfen** van vrede spreken, 596.

Dwaas man. Wie is, 438. **Waarom** dus **genoemd**, 439. Bouwt zijn huis **op het zand**. Zie *huis*.

E.

Ebbe en vloed. Tegen den gewonen loop van de natuur, door God bestuurd, tot redding van Nederland, 374.

Eeuwige armen. Zie *armen*.

Eeuwigheid Gods, wat ze aanduidt, 348.

Elohim. Beschreven, 299.

Elymas de toovenaar; wie die was, 239.

- - Van Paulus bestraft. Paulus' gestalte daaronder, 238. De wijze van bestraffing, 240.

Engelen. Ondersteunen en bewaren Gods volk, 363.

Efraïm. Wie dat was. Wordt Israël genoemd, 171.

Efraïm en Juda. Zondige gesteldheid, 167.

-- Waarom Efraïm voor Juda gesteld wordt, 171.

-- Weldaden Gods aan hen bezeten, 172-174. Hoe die beantwoord moesten worden, 174.

- - Hunne weldadigheid wat het zegt, 176. Vergeleken bij eene morgenwolk en een vroegkomenden dauw, enz. 177.

-- Wat er aan hen te doen was, door den Heere, *vraagsgewijze* bij herhaling aan hun eigen oordeel overgelaten, 186, 187.

Erfschuld en met. Betoogd, 606, 653.

Evangelisch werk. Waarin bestaan de, 290.

G.

Gebeden Gods. Wat daardoor te verstaan, 276.

-- Waarom David die noemt, ten opzichte van den Heere : *uwe*, 276.

- - Aan dezelve wordt *een* weg toegekend, 277. Waarom, 278. Op dien weg *te loopen*, wat het niet *aan-*

luit, 280. Wat het vooronderstelt, 281. Wat insluit, 281.

— *Waarom een loopen genoemd*, 282.

Geest (Heilige). Te bedroeven. Zie *bedroeving*.

— *Werkende oorzaak van de wedergeboorte*, 115.

-- *Bij den wind vergeleken*, 128.

— *Waarom zijne werkingen in de wedergeboorte vergeleken worden bij het gebiaas van den wind*, (1) in deszelfs kracht. (2) *Vrijheid* van werkingen, (a) ten opzichte van de wijze van waaien. (b.) Van de mate. (c.) Van den *tijd*. (d.) Van de plaatsen. (e.) En ten opzichte der *middeoorzaken*. (3) En *onbegrijpelijkheid*, 129-136.

-- *Zijne gemeene werkingen bij eene morgenwolk en een vroegkomenden dauw vergeleken*, 177-179.

-- *Welke die zijn*, 179-183. *Waarom zij niet bestendig zijn*, 183. *Oorzaken van die onbestendigheid*, 185.

Zijn werk in het hart der uitverkorenen, de waarheid genoemd, 203, 222. Door dezelve wordt *Gods* volk ondersteund in benauwde tijden, *als Hij* hen bepaalt bij de zonden, doet 'bukken onder de roede, *Gods* liefde onder de slagen, *vrijmoedig* en geloovig maakt, 365, 366.

Geloof. Zaligmakend, behelst deze werkzaamheden : (1) De ziel kan niet gelooven als *zij* wil, (2) bevindt de trekking des *Vaders* noodig te hebben, overreket de kosten, komt tot Christus, en *geeft* zich over, zooals zij is, 634. (3) ontvangt den Heere Jezus in het hart, en bekomt recht op *zijn* Persoon en goederen, (4) geeft het bestuur van ziel en lichaam aan *Hem over*, (5) kiest den *geheelen* Christus zonder uitbeding, 635.

Geloovigen. Hunne vereeniging met Christus. Wordt veel bestreden. Door den Geest verzegeld, behoort tot het **welwezen** des geloofs en niet tot het **wezen**, 5-7.

-- Hoe **zij** tot die vereeniging geraken, 7.

-- Hebben twee deelen, 13. Bewijzen van hunne verandering, 14.

--- Hunnen staat voor en na die verandering, 15.

Genade, (geleende) wat zulks beduidt, 307.

Genadeverbond. Wat het vooronderstelt, 619. Door God opgericht terstond na den val, vervolgens met Abraham en met de Joodsche natie, en eindelijk onder het Nieuwe Testament met allerlei geslachten, 620.

--- Draagt verscheidene benamingen. Beschreven, 621.

- - Een **verbond** genoemd, (1) omdat het eene onderhandeling is tusschen twee partijen, God en den zondaar. (2) Omdat het, geschiedt **verbondswijze**; God biedt **Zichzelve** aan, lokt den **zondaar** uit naar Christus, maakt hem **vrijwillig** en neemt hem op in het verbond. De zondaar willigt het in. Zie **inwil-linging**. (3) Omdat dit verbond **zijne** zegelen heeft, 621-625.

--- Aldus genoemd, (1) omdat het zelve alleen **genade** insluit en staat tegenover **het werkverbond**, (2) omdat het welverordineerd is, (a) bestaande in eenigheid; alles komt van des **Heeren** kant. (b) De volle Christus is er **Borg** van. (c) Omdat er **geene eigenlijk gezegde** voorwaarden **zijn**. (d) Omdat het eeuwig en **onveranderlijk** is, 625-629.

-- Bedreigingen **Gods** vloeien niet voort uit dit verbond, maar alleen uit de wet, 630. Allen, die buiten dit verbond zijn, staan in vrede met de zonde, in vriendschap

met de wereld, in vereeniging met den duivel, 641, 642. Die uit die dienstbaarheid **begeeren** verlost te worden, bestuurd. Kenmerken van eenen bondgenoot, 643.

Genadewerk. In het hart van Gods volk, **de waarheid** genoemd, 203, 317.

Genezen. Zie **genezing en gezondheid doen rijzen**.

Genezing en gezondheid doen rijzen, wat het zegt. Waarvan ontleend en hoe onderscheiden van genezen, 300. **Zakelijke** zin en inhoud, 301. Die zien de genezing noodig te hebben, bestuurd, 304.

Gezonden. Wat het in het geestelijke zegt, 305. Wie die niet zijn, 396. Wie wel, 308. Bewijzen van herstelling uit ziekte. behouden echter zekere kwalen, en welke. Middelen om gezond te worden, of te blijven, 309-312.

- - Wanneer een land als gezond of recht gesteld moet worden aangemerkt, 668.

Gezondheid doen rijzen. Zie **genezing**.

Gevangenis. Van "Juda en Israël", wat zij beduidt. Wat het zegt het **wenden** van die, 331. Alle menschen zijn gevangen in den natuurstaat. Reden van die benaming, 334. Hoe het toegaat vóór het **wenden** der **gevangenis**, 336. Wat er omgaat als dezelve gewend wordt, 337. Die zien, dat zij **gevangen zijn**, en Gods volk; daarin op nieuw **verstrikt**, bestuurd, 342, 343:

God. De waarheid genoemd, 202. Het licht genoemd, 212.

-- Wie **Hij** is, 251, 252. Het voorwerp van dankzegging, 251. Omschreven als eeuwig, 347. Hem te verlaten. Zie **Israël**. Hoe dit geschiedt op eenen verbodsdag. Zie **Biddagen.** Gods leiding en weg met Israël, 87-91. Zwijgen in zijnen toorn, 584.

Goddelloozen en zondaars beteekent een en hetzelfde, 602.

- - Waarom, 602.

-- Alle menschen zijn buiten God, uit verscheidene bijzonderheden aangetoond, 603, 604.

-- Zullen *verschijnen* voor het gerichte Gods; wanneer en hoe zij gedagvaard, openbaar, en *gevonnisd* zullen worden wegens hunne zonden, 608. Zullen niet bestaan kunnen tegen dit verschijnen, echter zal het zeker zijn. Kunnen nochtans nergens verschijnen, met de redenen waarom, 608-612.

Goedertierenheid. Gods, in gunst omtrent Israël, 172.

Graven, en *verdiepen*, wat het zegt in het geestelijke, 447.

H.

Heere. Beschreven 74, 231.

Heerlijkheid. De staat der eeuwige gelukzaligheid, het *leven* genoemd, 379.

— — Beschreven 379. Zie *zaligheid*.

-- Draagt verscheidene *zinnelijke* benamingen, 378.

Heerschende zonden. Waaraan te kennen. Zie *zonden*.

Heiligen. Hoe uit hunne ongesteldheden te kennen, 306. Waarom zij niet afvallen kunnen, 386.

Herhaling. In den verleden tijd, drukt de zekerheid der zaken uit, 443.

Hart. Wat het zegt in het *natuurlijke*. In het geestelijke, 263.

- - Is van *nature* eng en *gesloten* omtrent den Heere, 264. Wat er de oorzaken van zijn, 292. Wat beduidt een *verwijderd* hart. De wijze hoe de Heere dit doet, 284. *Welke* gestalten daartoe behooren, 286. De weg om er toe te geraken, 292.

Hoorders. Van Gods Woord, wie niet onder de slechtsten te stellen

zijn en wie wel. Verschil tusschen het rechte en niet rechte *hooren*, 409. De rechte hoorders zijn *daders* des Woords. Zie *daders*.

Huis of gebouw beteekent de hoop der zaligheid. Wat het zegt dat huis te bouwen, 428.

-- Wat het beduidt die op de steenrots Christus te bouwen. Hoe zulks toegaat. Alle natuurlijke eigenschappen van het bouwen *geestelijk* overgebracht, 432. Dezulken bij een voorzichtig man vergeleken. Zie in *de woorden* wat het neervallen van de plasregen, het komen van de waterstroom en het waaien van de winden tegen hetzelfde aanduidt, 428, 434-437. En hoe hetzelfde zal blijven staan, 429, 437.

-- Wat het zegt zijn huis op het zand te bouwen. De zandgronden aangewezen, 439. Hoe *zulken* bij dwazen vergeleken worden. Zie *dwaas* man. *Wat* het aanvallen van plasregens, enz. tegen hetzelfde beduidt, 429, 440. Welke uitslag hun werk heeft. En hoe hun val groot zal zijn, 441.

-- Hoe het werk van beide die soorten van bouwers *op* elkander *gelijkt*, en echter *verschillend* is in de gronden, 412.

Huisoefeningen. Bij ledematen van de Gereformeerde 'kerk verzuimd, dezulken werden in vroegere *tijden* onder censuur gebracht, 589.

I.

Jehova. Zie *Heere*.

Jeremia. Heeft aenrofeteerd onder gansch Israël, 87, 295. Bijzonder onder Juda. Hoe *lang* en onder welke koningen, 87. Ook vier jaren in Egypte en aldaar omgekomen. Algemeene inhoud *zijner* voorzeggingen, 296.

Jezus' tranen over Jeruzalem, bijzonder over **zijn** volk en de onbekeerden, 146. Aanleidende oorzaak, 144. Onderwerp, 146. Zijne medelijdende zucht, 155.

— **Is** de zelfstandige waarheid, 202. Het zelfstandige licht, 213.

-- *Woorden*, derzelver inhoud, 408. Wie dezelve **hooren** en doen en wie niet. Zie *hoorders* en *daders*.

-- Sprak niet zonder gelijkenis, waarom, 427.

-- *Voorbedding* om de bewaring van **zijn** volk, 530, 534, 538. Is niet voor alle menschen, noch voor allen, die onder het evangelielicht leven, noch voor hen, die uit de grove wereld **zijn** uitgegaan; maar alleen voor de uitverkorenen, in welke deze voorbedding vooronderstelt eene menigte van **vijanden**, vele en velerlei tegenheden; dat **zij** hunne gedurige gevaren zien, en eene onmatige begeerte hebben, om ontbonden te worden, 530-534. Inhoud van de voorbedding, *dat de zijnen niet uit de wereld weggenomen worden, zegt niet, dat zij altijd op de aarde* leven zouden, maar dat **zij** niet ontijdig van deze wereld worden weggenomen. Redenen waarom Jezus dit bidt, ten opzichte van zijne Apostelen en Discipelen. **Ten** opzichte van al zijn volk, dat **zij** voor den Heere nog werken moeten, voor Jezus' naam **lijden**, en de wereld hunne school is, waar zij moeten toenemen in eene geheiligde kennis, in ootmoedige verwondering over de wegen **Gods**, in Jezus' **verloochening** en rechte gedragingen onder de kruisen, 534-538. Inhoud van de bede, *dat zij van de booxe bewaard worden*, wat dit zegt, of **waaromtrent zij** bewaring noodig hebben, en wat Jezus daaronder **begrijpt**, 538, 539. Gegronde **eisch**

en kracht dezer voorbedding. Wat in dezulken voorondersteld wordt, die zich kunnen toeëigenen daaraan deel te hebben, **540-545**.

-- *Gedragingen* in zijne benauwdheid in Gethemané omtrent zijne discipelen en **Zichzelve**, **552**, 579. Wat daaruit te leeren, 579, 595.

Inwilliging van het genadeverbond, **625**.

-- Vooronderstelt in eene ziel: (1) verbreking van alle vorige **verbindenissen**; wat daaronder behoort. (2) Het geloof in Christus, 630, 631.

--- *Bestaat* in overtuiging, van ellenden buiten Christus; **overgave** van zich op Christus' aanbidding, en eenswillendheid met **Gods** wegen, 631.

-- Hoe het toegaat. De ziel is overreed onder het werkverbond te liggen; raakt aan het bidden; bekomt een **ander** licht en gestalte omtrent hare onmacht, 632. Ook eene andere openbaring van Christus; gevoelt alvorens de af **keerigheid** des. harten, en krijgt vervolgens inzicht in de **volheid** des Middelaars, 632. Wordt door den Heiligen Geest gewrocht om te **gelooven**. Zie *geloof*.

— Bewijzen en gevolgen van de **inwilliging**; niet zoozeer van openbaar goddeloos uitwendig zedig en oprecht te worden. Ook geenszins **zijne** zonden en zondige **natuur kwijt te raken** of beter te worden. Maar bestaat: (1) In eene **omwending** van weg en werk, en **verkrijging** van eene andere leiding, dat **bij allen** plaats heeft. (2) In eenen **hartelijken** lust om **God** te loven, voor Hem te leven, van zonden en wereld te **scheiden**. Voor **tijd** en eeuwigheid het met **Gods** volk te

houden. Tegen zonden en alle Gods vijanden te strijden, en uitnemende dierbaarheid in Jezus en den weg des verbonds te vinden. Redenen, waarom deze bevindingen onafscheidelijke gevolgen zijn van de inwilling, 636-640.

Israël. Weldaden Gods aan hen bewezen, 88—91, 171—174. Hoe die beantwoord moesten worden, 175.

-- Verlaat God, waarin, 91-95. In het bijzonder de tien stammen, Juda en 'Benjamin. Welk verlaten algemeen en altoosdurende was. Verzwarende omstandigheden, 92-95. Gevolgd door lichamelijke en geestelijke oordeelen. 95-100.

— De tien stammen worden ook Efraïm genoemd, 171.

-- Groote beloften Gods aan hen gedaan, 349.

-- Wat het zegt dat de Heere hen bouwen zoude als in het eerste. Zie bouwen.

- - In eene uitwendige ongesteldheid, 297.

-- Herstelling en verlossing van God beloofd op eene figuurlijke wijze, 298-303. Op eene eigenlijke wijze, 314, 328. Welke beloften verder uitzicht hebben dan op de wederkeering uit Babel. 329.

-- Gevangenis. Zie *in* het woord.

-- Vijanden. Zie *in* het woord. *Juda.* Wie dat was, 171.

-- Heerlijke beloften Gods aan hen gedaan en bevestigd, 87-91, 171—174. Hoe dit beantwoord moest worden, 174.

— Hunne weldadigheid, wat het zegt. Zie *Efraïm*, zondige 'gesteldheid. Zie *Efraïm en Juda*, in- en uitwendige ongesteldheid. Zie *Israëls* gevangenis. Zie *in* het woord.

-- Wat het zegt, dat de Heere hen bouwen zoude als in het eerste. Zie bouwen.

Israël. Waarom een groot volk genoemd, 478.

-- Wat het zegt, dat *zij* met *geenenlust* bevangen werden. Oorzaken van hunne lusteloosheid. Waarom Zefanja hen in den tweeden persoon aanspreekt, *gij volk*, enz. 479-481.

-- Aangezet tot *zelfonderzoek*. Zie *doorzoeken*.

-- Bedreigd met den dag en de hittigheid van Gods toorn, 495. Zie toorn *Gods*.

-- Welke oordeelen Gods hen getroffen hebben. Hoe het volk daaronder gesteld was, 496, 497.

K.

Kerk Gods. De moeder in de wedergeboorte, 116.

— -- Waaraan te kennen, dat het nacht is over dezelve, 561.

Kinderen Gods. Het licht genoemd, 214.

— -- Doen de waarheid. Zie *waarheid*. Daarom komen zij tot het licht. Zie *licht*. Hunne werken zijn in Gode gedaan, 216. Gezet dat zulks openbaar worde, 217. Waaraan te kennen, dat *zij* de waarheid niet doen, noch tot het licht komen, 224, 225.

- - Hun staat voor hunne bekeering, 141.

-- Blijken van hun verval, 82, 156, 615, 666—668. Hun verval eene voornamelijk oorzaak van Gods ongunst en toorn over een land, 48. Veroorzaakt ook het algemeen verval, 82, 161. Waarvan zij gezuiverd moeten worden, 6. Wat er omgaat als zij weder opgericht worden, 339, 472. Tot dat einde bestuurd, 343.

— -- Hun gelukstaat onder Gods oordeelen, 82. Wat hun noodig is in donkere tijden, 473. Hoe uit hunne gestalte gegronde vrees *oprijst* voor

donkere tijden, 491, 676. Hunne zorgeloosheid in zulke tijden. Zie *Nederland*. Wie van hen dan waakzaam zijn, 594. Wie in den dag van Gods toorn geborgen zullen worden, 591. Wat hun in die tijden te doen staat, 595, 596.

- - Wanneer hun werk gelijk naer eene morgenwolk, enz. 197.

- - Liggen voor alle zonden, zelfs voor valsche gronden, open: opgewekt om daartegen te waken, 245.

-- Leenen eene hand aan den opbouw van Gods geestelijk huis, 340. Hoe het toegaat, 341. Dezulken bestuurd en bemoedigd, 343.

- - Hunne boop wordt geschud, ten opzichte van hunnen eigenen en den algemeenen toestand, 448.

- - Waaromtrent hun zelfonderzoek moet verkeerren. Zie *doorzoeken*.

- - Hunne begeerte om ontbonden te worden. Zie begeerte. Waarom Jezus voor hen bidt, dat zij niet ontijdig uit de wereld werden weggenomen, en waarin zij moeten toemenen. Zie *Jezus' voorbedding*.

-- Opgewekt om Neêrlandsstaat en gevaar te zien. Zie *Nederland*.

- - Waaraan kennelijk, dat de zonden in hen niet heerschen, 656. Hunne zonden oneindig zwaarder dan die van onbekeerden, 660.

-- Bestuurd en bemoedigd, 165, 199, 405, 547. In het bijzonder onder verberging Gods, 63. Tegen of na eenen verbodsdag. Zie *biddagen*. Tegen of na het Avondmaal. Zie *Avondmaal*. Om handen aan het werk der hervorming te slaan, 166. Om de teekenen der tijden in het oog te houden, 166, 510. Om anderen te besturen, 246. Hoe te verkeerren omtrent stoute zondaars, 247. Tot danken. Zie *danken*. Om een verwijrd hart te bekomen. Zie *hart*. Tegen den grooten oordeelsdag, 617.

Ten opzichte van hunne betrekking tot het genadeverbond, 645.

Knechten Gods. Die gebruikt worden om Gods volk te ondersteunen in donkere tijden, 363.

-- Zijn verblijd als God zware oordeelen uitstort, waarom, 589.

Komen. Tot het licht of tot Christus. Zie *licht*.

L.

Lankmoedigheid Gods omtrent Israël, 173. Waarom aan dezelve eenen dag toegekend. Vergeleken bij eenen dag, die als kaf voorbijgaat, 491-493.

Ieeraars. Zie *knechten Gods*.

Leven. Beduidt den staat der eeuwige heerlijkheid. Beschreven. Zinnebeeldige benamingen, 378. De poort en de weg tot dit leven leidende. Zie poort *en* weg. Niemand komt er door doen en plichten, 401.

Leugen. Wie midden in de leugen liggen, 220.

Licht. Wat het zegt in Gods Woord. Tot hetzelfde te *komen*, wat dat insluit. Wat het in zulk eene ziel vooronderstelt, 212-114. Met welk einde en oogmerk zij komt, 216. Hoe het licht openbaart, dat de werken van eene ziel, die tot hetzelfde komt, in Gode gedaan zijn, 217.

Liefde tot God en Christus, bewijst de oprechtheid van de dankbaarheid, 255. Als ook liefde en ontfermend medelijden omtrent anderen, 256.

Lodensteyn. Geteekend, wegens zijne getrouwheid en zijn ijver, ten tijde dat de Franschen in Utrecht waren, 589.

Loopen op den weg van Gods geboden. Zie *geboden Gods*.

Lusteloosheid. Waarin bestaande, 479. Wat er de oorzaaken van zijn, 480.

M.

Mozes ziet biddende op den Heere, om een zegen voor Israël. Redenen waarom, 348. *Zijne* gestalte onder het opzien, 348. *Zijne* zegenbede zelve, 353, 370.

N.

Nederland. Weldaden Gods aan hetzelfde bewezen, 81, 156, 190, 374, 501. Verplichten tot dankbaarheid, 263. Het tegendeel te zien uit het verval, 51, 81, 191, 502. Bewijzen van het verval der vromen, 158, 506. Wegen Gods om hen te doen **wederkeeren**, 156, 502.

-- Welke oordeelen over hen zijn uitgestort, 503, 558. Dat het niet ongewaarschuwd geschied is, 418, 445. Hoe benauwende oordeelen in vroegere dagen in Gods gunst waren en mindere van lateren **tijd** in zijne ongunst, 589, 590.

— Heeft verschrikkelijke tijden te wachten, waarom, 57, 80, 195, 420-422, 448, 470, 504, 587-590, 613-615, 677. Wanneer en waaraan te kennen, 157-160, 504-506. Het verval van Gods volk een voorname grond van vrees, 160, 507. Wat dus van ieder vereischt wordt, 164—166, 422-425, 593-595. Inzonderheid van Gods volk, 450. **Bekeering** van menschen geen blijk van Gods gunst over hen, 372. Gronden van hoop, dat **zij** niet uitgerooid zullen worden, 57, 162, 449, 508.

-- Heilzame gevolgen van hunne bededagen in vroegere tijden, 153, 194.

— Door Gods voorzienigheden meermalen gered en bewaard, 374.

-- Gesteldheid envruchten, overeenkomstig met die van Efraïm en **Juda**, 172, 190, 191.

Nederland. Vorige welgesteldheid, vergeleken met hunnen tegenwoordigen stand, 193.

-- Geluk en voorrecht, 371, 372.
-- Zonden, 303, 373, 420, 557, 558

-- Toestand, vergeleken **bij** de dagen van Noach, 469.

-- Fundamenten zijn aan het waggelen, 446, 447.

— Zandgronden. **waarop** de inwoners **valschelijk bouwen**, 447.

-- Slaapzucht-of zorgeloosheid in eenen gevaarlijken tijd, 556. Bijzonder van onbekeerden, 464. Van Gods volk. Wat er de oorzaken van zijn. Wat de Heere gedaan heeft, om hen op te wekken, en wat er de gevolgen van geweest zijn, 559-562. Besturing voor slapenden, 568, 593.

- - **Geestelijke ziekten**. *Zie ziekten*.

-- Kwalen waarvan **zij** genezen moeten worden. Waaruit gegronde hoop op de genezing **zoude** ontstaan, 678-680.

Nicodemus. Wie **hij** was, 118, 200. Door Christus onderwezen nopens de wedergeboorte, 118-122. Christus' oogmerk in dat onderwijs, 137.

Nieuwjaarsdag, waarvoor **te** houden ten opzichte van den godsdienst, 646.

— **Wensch**, bijzonder voor zorgeloos in de wereld levenden of die te voren eenig werk met **zichzelve**n gehad hebben. Voor vragende zielen naar den Heere. Voor Gods kinderen, 646-648.

Nieuw schepsel. Wat het zegt, 10. Waarom **alzo**o genoemd, 10. **Deszelfs** bewijzen en bijzonderheden. Vertoont zich in de allerdonkerste en bestredene geloovigen, 12-16.

O.

O! Wat het beteekent, 187.

Och of! Wat het zegt, 155.

. *Onbekeerden*. Hun gevaar in tijden van oordeelen, 59. Ontdekt en ge-waarschuwd, 288.

Ondersteuning Gods, omtrent zijn volk geschikt door zijne waarheid in zijne beloften. Door zijne heilige engelen. Door zijne knechten. Bijzonder door zijnen Geest, 362—364. Zie Geest.

Ongerechtigheid. Wat het zegt. Daarvan af te staan, waarin niet, waar in wel bestaande, 30-32.

Ontdekten en overtuigden. Bestuurd, 18, 35, 60, 82, 164, 304, 547.

Onwaardigheid. In kracht te zien, bewijst de oprechtheid van de dankbaarheid, 255.

Oordeelen Gods, wat er de oor-zaken van zijn, 46-50, 100. Zie ziekten.

-- Dienen tot zuivering van Gods volk, 51-59. Om ieder uit zijnezorgeloosheid optewekken, 562.

— Zijne gevolgen van het verlaten van God, 96-100.

-- Wordt vergeleken bij *plas-regens, waterstroomen* en *winden*.

Zie op die woorden.

-- Worden voorgekomen, waarmede, 162.

-- Wanneer aanstaande en waaruit te kennen. Zie *teekenen der tijden*.

— Zijn uitvloeisels van Gods toorn, 495

— Welke het Joodsche land en Jeruzalem getroffen hebben, 497.

-- Benauwende kunnen in Gods gunst zijn, en mindere in ongunst, 589, 590.

-- Zijn *gevolgelijke* ziekten, en dragen daarom verscheidene benamingen, van ziekten ontleend, 672.

Openbaren. Van overvloed van vrede en waarheid, door God beloofd, wat dit vooronderstelt. Geeft te kennen zulks bekendmaken en daarstellen, en de wijze hoe dit ge-

schiedien zoude. Waarom natuurlijke menschen er *geene heerlijkheid* in zien, 319-320. Hoe het ieder noodig heeft, en hoe daartoe te geraken 324. Zulks verzegelt de Heere aan zijn volk in het Avondmaal. Deze belofte bijzonder gericht voor duistere en be'stredene zielen, 325.

Overtreders. Wie dat zijn en waarom dus genoemd. Wat het zegt, dat zij vallen in Gods rechte wegen, 80.

P.

Plasregens. Zinnebeeld van onmiddellijke oordeelen Gods van boven. Wat het neervallen van de plas-regens uitdrukt, 428. Welke oordeelen, tot beproeving van Gods volk, er bepaaldelijk door te verstaan zijn, 434. Welke tot straf der *goddeloozen*, 441.

Poort, die tot het leven leidt, beteekent Christus Jezus, 378.

--- Er zijn er vele, waardoor Gods volk in 'het leven ingaat'; als: verkondiging van het *Evangelie*-woord, belijdenis des geloofs, doop, *avondmaal*, de instelling Gods in de *regeering* der kerk, de gezelschappen der vromen, de wekelijk-sche sabbatsrust en de beloften Gods, 379.

-- In het meervoud beteekent de ruime roeping der Heidenen. Nochtans is Christus de eenige verdienende oorzaak van alle poorten en ingangen, 380. Waarom Christus de poort genoemd wordt, 381. Hoe deze poort alleen tot het leven leidt, 386, 401. Waarom volstrekt, 386.

-- Eng genoemd, niet betrekkelijk de poort, die ruim is, 387, 388; maar ten opzichte van 's *menschen* vijandige natuur, 387, 390.

--- Wat het zegt die te vinden. De grootste menigte staat daar bui-

ten. Een klein **weinigje** daar voor. Weinigen vinden dezelve. Waarom. Overredingsgronden voor **degenen**, die valschelijk vermeenen door dezelve ingegaan te zijn, 3967400.

Psalm **CXIX**. Door David opgesteld, en der kerk nagelaten tot een voorbeeld des **wandels**, 272.

-- Is een A B C der godzaligheid een richtsnoer van eens **Christens** wandel. Behelst uitboezemingen van betuigingen, gebeden, klachten en begeerten, 273, 274.

-- Gedurige herhaling strijdt niet tegen **eenen** gepasten samenhang, maar is overeenkomstig de bevinding van **Gods** volk. **Eenen** samenhang te ontkennen is groote trotschheid ; waarom, 274.

-- De zeven laatste verzen zijn uitbreidingen van zaken in het eerste vers van iedere pauze bedoeld, 275.

R.

Rechtvaardigen. Wie zij zijn. Wat het zegt, dat zij wandelen in **Gods** wegen, 78.

--- **Zijn** geene volmaakte heiligen noch gerechtvaardigden **door** de wet; maar goddeloozen, gerechtvaardigd door het geloof in Christus; waardoor zij lust en liefde hebben om rechtvaardig te leven; lust hebben in die bekendmaking van hun gemoed, dat zij **bij** God gerechtvaardigd zijn. In den grootsten nadruk **zijn** het de **allerteederste** heiligen, die nabij God leven, en buiten het **gestaltelijk** gebruik maken van Christus tot rechtvaardiging het niet kunnen stellen, 589-591.

- - Worden zalig volgens **Gods** Woord. Omdat de heerlijkheid aan de rechtvaardiging gehecht is. Aan de rechtvaardigen beloofd wordt.

in hen zulke gestalten zijn die aan de zaligheid vast zijn. Zelfs in de duisterste. Worden **ruim** zalig aan de zijde **Gods**, 595-598. Echter **nauwelijks** zalig, (1) wegens den wegzelfen, zijnde een eenige, zeldzame, nauwe en smalle. (2) Of **zeer moeilijk**, wegens een lichaam der zonden, verlating en verberging **Gods**; menigvuldige vijanden en veelheid van tegenspoeden en verdrukkingen. (3) Wegens het einde van hunnen weg, als zij ter zaligheid ingaan, 598-602.

Rechtvaardigmaking. Hoe die bekend gemaakt wordt aan het gemoed van **Gods** volk, 21.

Rechtzinnigheid. De waarheid genoemd, 203.

S.

Slaap. Zinnebeeld van zorgeloosheid, 558, enz.

Slaapzucht van Jezus' discipelen. Zie **Discipelen**.

-- Van Nederlands inwoners. Zie **Nederland**.

Steenrots. **Is** Christus, 428. Wat het zegt op dien steenrots te bouwen. Zie **huis**.

T.

Teederheid des harten om voor God te leven, bewijst de oprechtheid van de dankbaarheid, 255.

Teekenen der tijden. Voor **Nederland**. Zie **Nederland**.

-- Moeten door **Gods** volk onderzocht worden, 487.

--- Waaruit die te kennen zijn, 490.

Toekomst. Christus. Zie **Zoon des menschen**.

Toorn **Gods**, wordt eene hittigheid toegeschreven, wat zulks be-

teekent, 495. Een dag toegekend; waarom. Draagt verscheidene benamingen, 496.

Treurigen in het geestelijke zijn gewonde zielen, die over hunne zonden leed en rouw dragen, 513. Alle wapenen van opstand tegen God nederleggen, Hem in al zijne wegen rechtvaardigen, en met verontwaardiging in zichzelf op vrije genade wachten, 516.

-- Waarover zij treuren, 517, 518.

— Volgens Gods beloften worden *vervuld* met den Heiligen Geest, met den Geest der verlichting en des geloofs, der heiligmaking, de blijdschap der vertroosting en der **verzegeling**, met den Geest der kloekmoedigheid en der kracht, 520—522.

Treurigheid. Beschreven, 516.

Tijdgeloovigen. Geteekend, 177, 183.

V.

Vallen. In Gods wegen, wat het zegt, 79.

Valsche gronden. Waarop een mensch zijne zaligheid bouwt, 322. Zie **huis**.

Verberging Gods. Zie **aangezicht Gods**.

Verdelgen. Woordsbeteekenis, 369.

-- Wat het beduidt, als God tot Israëls vijand zegt: **verdelg**, 369. Wat het 'in heeft als Mozes zulks van den Heere bidt, 370. Hoe Nederland en elk kind van God dit noodig heeft in benauwde tijden, 372.

Verdiepen. Zie **graven**.

Vereeniging met Christus. Zie **geloovigen**.

Verkeeren van 's Heeren rechte wegen. Zie **wegen Gods**.

Vermoeiden. Wie zij zijn in het geestelijke. Gaan gebukt onder den last hunner zonden, blindheid, on-

macht, verdorvenheden, ongelooft en wettische verkeerdheden, onder **bestrijdingen** des satans, onder zonden van anderen en onder lichamelijke tegenspoeden, 513-515.

- - Zijn afgewerkten in eigen kracht, moedeloopen, die **eigenen** moed en eigene hoop verliezen, en **aemechtig** in het zoeken naar Jezus zijn, 515.

-- Volgens de belofte Gods **dronken gemaakt** worden, zulks vooronderstelt, dat zij **drinken** en dat hun drank wordt aangeboden. De geestelijke drank is "God en zijne gemeenschap, Jezus en zijne verdiensten en al de goederen van het genadeverbond, waarvan de *wijn* een zinnebeeld is. De aanbieding geschiedt in het heilig Evangelie. Drinken zegt gelooven. Waarom deze belofte onder die benaming voorkomt. Wijze van voorstelling, 518-524.

Vermoeidheid. Beschreven, 512.

Verschijnen. Zegt openbaar worden. Zie **goddeloopen**.

Verstandigen. Wie dat zijn, 67.

Vervullen. Zie **treurigen**.

Verwijden. Aan het hart van een geloovige toegekend. Zie **hart**.

Verwonderen. Hoe dit plaats mag hebben omtrent de wedergeboorte, 121. Hoe niet, 122.

Verzegeling en Verzekering. Behoort tot het "welwezen des geloofs, 6. Is een gevolg van het wezen, 7.

— Wordt gewrocht door den Heiligen Geest. De weg en wijze hoe, 7-10.

-- Tweeërlei soort van verzekering, 307.

Verzoening der zonden, onderstelt in dezulken, die ze gevonden hebben, indruk van en droefheid over zonden; met hunne zonden tot Jezus gekomen te zijn; den heiligen

Jezus lief te hebben, als ook de vromen en anderen, 660.

Vinden. Zie poorten.

Voorbeelden. Waren niet noodig in den staat der rechtheid, 12.

Voornemen. Om op eene Evangelische wijze voor God te leven, 287. Wat dit al insluit, 288. Oorzaken waarom weinig gevonden wordt, 292.

Voorspoed. De *tijdelijke*; dat God den mensch van al het noodige verzorgt. De wonderbare verlossingen van een land of volk. De bijzondere wegen van uitredding voor ieder mensch, 257.

-- De *geestelijke*, dat God den genadetijd verlengt. *Zijne* lankmoedigheid uitstrekt. Dit alles doet gedijen tot zaligheid van een uitverkorene, 258

Voorwaar! Voorwaar! Wat het zegt, 119.

Voorzichtig man; wie er door te verstaan zij, 430, 431. Redenen van die benaming, 431, 434.

- - Bouwt zijn huis op een steenrots. *Zie huis.*

Vrede. Beschreven, 316. Wat het zegt in den ruimsten zin, 147, 148, 316, 317. Waardoor hij verkregen wordt, 148. Hoe hij gezegd wordt verborgen te zijn, en voor wie, 150.

-- Te bekennen, wat er toe dient. *Zie bekennen.*

- - Genieten de geloovigen met God, 147, 317. In hun gemoed. Met de engelen. Met Gods volk. Met alle schepselen, zoo lichamelijke als geestelijke, 147, 148, 317.

- - Overvloed van dien, wat het beduidt. Is het herstelmiddel tegen den oorlog met God en menschen, 318. Wat het aanduidt, dat God die openbaren zoude. *Zie openbaren.*

-- *Hoe* hij in Gods volk ver-

stoord wordt, 325. Hoe aangekweekt, 326.

Vrijgeesten, Geteekend, 121.

Vijand. Waarom Israëls vijanden in het enkelvoud genoemd worden, de vijand. Hoe God die voor Israëls aangezicht verdrijven zoude. Wat het insluit, als Mozes zulks voor Israël bidt, 368-371. Hoe Nederland en elk kind van God het ook noodig hebben in donkere tijden, 372, 374.

W.

Waarheid. Wat het zegt. Beschreven, 202, 317. Aan wie en waaraan toegekend, 202-204. Staat tegenover dwaalleer. Daardoor niet te verstaan al wat wij vatten en begrijpen kunnen, 203.

-- *Overvloed van, dien,* wat dat beduidt. Is het herstelmiddel tegen den grond van tweedracht, 318. God belooft die te openbaren. *Zie openbaren.*

-- *Te doen,* wat het zegt. Wat het niet is. Wat zulks in eene ziel vooronderstelt, 207. Waarin bestaande, 207. Nader, wanneer zij gedaan wordt, 209-211. Waarom dus genoemd, 211. Dezulken komen tot het licht. *Zie Zicht.* Wie de waarheid niet doen. Raad voor dezulken, 222. Dierbare gevolgen van het doen der waarheid, 225.

Wandelen. In Gods wegen. *Zie wegen Gods.*

Waterstromen. Zinnebeeld van Gods middellijke oordeelen van beneden, 428. Welke oordeelen tot beproeving van Gods volk er bepaaldelijk door te verstaan zijn, 435. En welke tot straf der goddeloozen, 435, 439.

Wedergeboorte. Woordsbeteekenis, 113, 114. Beschreven. Is eene ver-

borgenheid, 114, 136, 137. Strekt zich uit over den **geheelen** mensch, 115. Ten hoogste noodzakelijk, 119. Verdienende en werkende oorzaken, 114, 115. Zie **Geest. Middelloorzaken**, 136. De wijze, hoe het toegaat, 115-118. Hoe een mensch in dezen enkel **lijdelijk** is. Het geschiedt in een oogenblik, 116.

-- Wordt van alle menschen van **nature** gemist, 110. Van wie in het bijzonder en waaraan te kennen, 138. Zonder dezelve komt niemand in den hemel. **Schijn** van waarheid onderscheiden, 111. Weenigen worden ze deelachtig. Voor ieder verkrijgbaar, 112. Aangewezen langs welken weg, 140. Hoe zich over dit werk te verwonderen, 120. Hoe niet, 121. Wat er de bewijzen en de gevolgen van zijn, 124, 125, *enz.* Kenmerken van zulken, die in hunne jeugd wedergeboren zijn, 139. Verplichting van wedergeborenen, 141.

Weg. Die ten, leven leidt, beteekent den ganschen looprens Christens. **Christus zelve**. **Waarom** een weg genoemd. Hoe die alleen tot het eeuwige leven leidt. **Waarom** volstrekt, zonder om te komen, 383, 385. Wordt *nauw* genoemd, niet ten aanzien van den weg **zelve**, maar ten opzichte der oude natuur van de bewandelaars, 387, 393-395. Waarop de ruimte en breedte van dien weg gegrond is, 387. Wat het zegt dien te vinden. Hoe er weenigen toe geraken Zie *poort*. Waaruit iemand valsch besluit op dien weg te zijn, 403.

Wegen des Heeren, wat het beteekent, 70, 74, 231. **Waarom** dus genoemd, 75, 234. Wat het *verstaan* van dezelve vooronderstelt en insluit. Wat er tot het *bekennen* van die behoort, en welke de gevolgen zijn. Hoe

weenigen daartoe geraken, 70-72.

-- Worden recht genoemd, 76, 233. **Waarin** die rechttheid bestaat, 234. Hoe de rechtvaardigen daarin *wandelen*, 73. Hoe de overtreders daarin *vallen*, 79. Wat het zegt, die rechte wegen te *verkeeren*, 236. Wanneer dit geschiedt, 236, 243. Door wie, 242.

Wenden. Zie *gevangenis*.

Willem III. Prins van Oranje, enz. in zijnen overtocht naar Engeland, tot bescherming van het Protestantisme, door God zichtbaar geholpen, 374.

Wind. Zinnebeeld van het werk des Heiligen Geestes in de wedergeboorte. Zie *Geest*.

Winden. Zinnebeelden van Gods oordeelen van rondom. Wat het *waaien* dier winden beduidt, 449. Welke oordeelen tot beproeving van Gods volk bepaaldelijk daardoor te verstaan zijn, 436. *W* tot straf der goddeloozen, 436, 437.

Woning. Woordsbez tekenis, 350. Hoe God Israël tot eene woning was, 351. Wat het in heeft, als Mozes dit aan Israël toewenscht, 353. Hoe ieder mensch, buiten God zijnde, dit noodig heeft, 354. Bijzonder Nederland en elk kind van God, om bid-dag te houden, 355. Om den staat en het gevaar van Nederland en Gods kerk te bezien, 357.

Woord Gods. De *waarheid* en het *licht* genoemd, 202, 213.

-- Is het zaad der wedergeboorte, 116.

Wijn. Zinnebeeld van de genade-goederen, 518.

Wijzen. Wie dat zijn, 67.

z .

Zaligen. Woordsbeteekenis, 591. Wordt toegekend aan de behoude-

nis der ziel ten eeuwigen leven. Zie *zaligheid*.

Zaligheid. Vergeleken bij een huis of gebouw. Zie *huis*.

-- Beschreven, 591. Zie *heerlijkheid*. Bestaat in de verlossing van al, wat Gods volk hier drukt, en in de genieting van een eeuwig goed; in onmiddellijk den drieëenigen God te kennen; in volmaakte gelijkvormigheid aan Gods beeld; in Gode volmaakt te leven. Na de opstanding in gelijkvormigheid aan het lichaam van Christus; in een verwonderen over Gods wegen; in een eeuwig genot van al die voorrechten, 592-594. Waarom rechtvaardigen dezelve deelachtig worden. Zie *rechtvaardigen*.

Zand. Zinnebeeld van losse en valsche gronden, waarop men de zaligheid bouwt, 428. Wat het zegt op het zand te bouwen en welke de zandgronden zijn. Zie *huis*.

Zeden. Wanneer derzelve verval in een land plaats heeft, 51, 52.

Zelfonderzoek. Zie *doorzoeken*.

Ziekten, in het natuurlijke en geestelijke, wat het zijn, 664. *De oorspronkelijke* of grondziekten zijn de zonden, 297, 303. Dragen verscheidenen benamingen, van ziekten ontleend, 297, 664. Onderscheiden (1) in zulke, waarmede ieder mensch in de wereld komt, namelijk, geheel verdorven van zinnen; doodelijk gekrenkt in al de vermogens van de ziel; het rechte hart kwijt geraakt, waaruit alle gezonde tochten en uitgangen zijn, welke ongesteldheden ook een dood genoemd worden; (2) in zulke, die Gods kinderen na hunne herstelling overkomen, als: doodelijke wonden of breuken, geestelijke tering, gebrek aan geestelijke levensgeesten en besmettelijke koortsen, 665-668; welke ongesteld-

heden terecht ziekten genoemd worden; (3) in zulke, die een gansch land besmetten, bestaandeniet daarin, dat er zware zonden in zwang gaan, maar als de godsdienst en de zuivere leer der waarheid laag en licht geacht wordt, dus afwijkende van hunne grondwetten, bijzonder in een land, hetwelk het Evangelielicht heeft; welke terecht de grondziekten van een volk zijn, 668, 670.

--- *De gevolgelijke* ziekten van een mensch of volk zijn allerlei oordeelen, van God onmiddellijk uitgestort, of middellijk door loslating van den duivel; bepaaldelijk over *eenen mensch* in het gemeen, allerlei krankheden en lichamelijke tegenheden; over *eenen Christen* in het bijzonder, behalve het genoemde, allerlei geestelijke tegenheden en verzoekingen; ook over een, *gansch land* allerlei zware verdrukkingen, enz.; welke ongesteldheden ziekten genoemd worden, 297, 670.

-- Waardoor zij verzaard en gevaarlijker wordt: 'na de genezing gedurige instorting, te meenen dat men niet ziek is, niet te willen weten dat men ziek is, onkundige geneesmeesters te zoeken, 671.

- - Bewijzen van de ziekten van een mensch of een volk: (1) als iemand den honger ontvalt en bij lusten leeft; wanneer gezond brood geen voedsel meer aanbrengt, als men verlekkerd wordt, zoodat men niet weet, wat men lust; als men aan de gemeene tafel niet eet tot verzadiging, maar achter af een stuk en brok krijgt, 673; (2) als men onbekwaam is tot eenig werk; (3) als de pols niet wel slaat; (4) als men zoo hard moet roepen, om iemand te doen gelooven, dat men gezond is, 674. Alles verklaart en geestelijk overgebracht,

Ziekten. Bijzondere bewijzen van de ziekten van een land; (1) als er verdeeldheden plaats hebben, (2) als het overal scheelt, van het hoofd tot de voetzolen, van den koning en Priester tot den gemeenen man, 675.

-- Bewijs dat een volk of mensch doodelijk ziek is, als de beste heelemeesters een zwaar hoofd hebben, de schouders optrekken, en hunne handen daarvan moeten aftrekken, 676.

Ziet. Wat het beteekent, 300.

Zinnebeelden. Wind, van den Heiligen Geest, en zijne werkingen in de wedergeboorte, 129-138. **Morgenwolk** en vroegkomende dauw, van zijne gemeene werkingen, 178. **Ziekten**, van zonden en oordeelen **Gods**, 297, 664, 670. **Huis**, van zaligheid. Het huis bouwen, van de verwachting der zaligheid. **Steenrots**, van Christus, als de ware grond van zaligheid. **Zand**, van valsche gronden, 424. **Plasregens** en **waterstroomen**, van **Gods onmiddellijke** en **middellijke oordeelen**. **Winden**, van **Gods oordeelen** van rondom, 425. **Het baren**, van eene zwangere vrouw, van het openbaren van **Gods oordeelen**, bij Hem zeker besloten, 485. **Wijn**, van de genadegoederen, 516. **Slaap**, van zorgeloosheid, 558.

Zoekende en begeerige zielen.

-- Bestuurd en bemoedigd, 197, 244, 291, 342, 404. Bijzonder in donkere en **gevaarlijke tijden**, 448, 472, 592.

Zonde. Die den vrede in **Gods volk** verstoort, 325.

-- W oordsbeteekenis. Wordt ook overgebracht tot de straf, 650.

-- Is niet iets stelligs, wezenlijks noch zelfstandigs, 684. Is geen enkel niet, maar een gemis van **wezenlijkheid**, goedheid en volmaaktheid, 651.

Zonde. Bestaat in de toestemming van den wil en de hebbelijkheid. Wordt beschreven, 651.

-- Dezelfver **natuur**; (1) is niet **afkomstig** van God, maar van den mensch **zelve**. **Berust** in de ziel, en wordt medegeedeeld en betoond in het lichaam. **Overgeërfd** van Adam en Eva. (2) Is volgens haren **aard** een opstand tegen God. Eene Godverzaking. **Staat God** naar kroon en troon, **uit haat** en **nijd** tegen den Heere, 652-655.

— Derzelve **grootheid** bestaat in de **wijdtegestrektheid**, 655, 656. De zwaarte. De veelheid. Als erfzonde, 656. **Erfschuld** en **smet** betoogd, 624, 654. **Dadelijke zonden**, 654. (1) Van **nalatigheid**: in zijnen God niet gezocht, van **zijn** tijdelijk beroep geen tijd afgezonderd 'te hebben, het verzuim van de genademiddelen, de waarheden niet te onderzoeken, zich van Christus te onttrekken en liefdeplichten te verzuimen. Van **bedrijf**: in daden en woorden, in gedachten en bewegingen der begeerlijkheden, 606-608.

-- Is **heerschende**, als men met **geene** zonden te doen heeft. **Wetvreden** is, in het omzwerven buiten God en in de wereld. **Vijandig** tegen godzaligen. Als men, gemeen werk met **zichzelve** hebbende, niet het meeste werk vindt met zijne liefste zonden, 656.

-- Is niet heerschende in **Gods volk**, waaraan kennelijk, 656.

— Hoe gering, **echter** groot voor God, omdat ze begaan wordt tegen **Gods Majesteit**. Onder het oog van den Alwetenden en tegen **eenen** **Menschenhoeder**, 657. Tegen een rechtvaardig God. **Omdat** kleine beginselen **van** zonde groote gevolgen hebben, 657.

-- **Deszelfs trappen**; ieder mensch

ligt gebonden onder zijne zonden. Echter heeft de een *meer* zonden dan de andere. *Grooter* naarmate iemand genademiddelen en zegeningen geniet. Naarmate iemand licht krijgt en tot de kennis van Gods wil komt. Naarmate van iemands staat of ambt. Naarmate iemand veel onder de slaande hand Gods en daaruit gered is geweest. Naarmate de personen zijn, waartegen men ze begaat. Die van Gods volk zijn oneindig **groo-**ter, dan van natuurlijke menschen, 657-660.

-- Waaraan te kennen, dat iemand verzoening van zonden gevonden heeft. Zie verzoening.

-- Ziekten genoemd en draagt benamingen, van velerlei ziekten ontleend, 664. Zie *ziekten*.

Zondaars. Zie *goddeloozen*.

Zoon des menschen. Wordt de Zoon Gods genoemd. Zijne toekomst be-

teekent niet alleen zijne laatste openbaring in den oordeelsdag, -456. Maar al de overige **komsten** in zijne gerichtsoefeningen, 457.

-- Aan zijne toekomst worden dagen toegekend, 457. En gepast met gegronde redenen vergeleken bij de dagen van Noach, 458. Overeenkomst van die **tijdsgerichten**, 461-467. Waarom het onderscheid der menschen in die dagen alleen bepaald werd tot **zulken, die op den akker zijn, en tot vrouwen malende in eenen molen**, 467, 468.

Zorgeloozen. Gewaarschuwd en opgewekt, 196, 471, 616.

Zorgeloosheid. Van de eerste wereld. Zie **de dagen van Noach**.

-- Door den slaap afgebeeld in haren aard, hare omstandigheden, oorzaken, gevolgen en uitwerkingen; 558-565. Zie **Nederlands & slaapzucht**.

REGISTER DER OEFENINGEN.

	Bladz.
Het groote voorrecht van Gods keurlingen, in Christus te zijn; ter voorbereiding voor het H. Avondmaal, over 2 Cor. 5 : 17. <i>Zoo dan, indien iemand in Christus is, enz.</i>	1
De noodige plicht voor een iegelijk, die den naam van Christus noemt; ter nabetrachting na het H. Avondmaal, over 2 Tim. 2 : 19. <i>Een iegelijk, die den naam van Christus noemt, enz.</i>	22
De smartelijke verberging van Gods aangezicht, in deszelfs droevige gevolgen aangetoond ; ter voorbereiding voor den bededag, over Job 34 : 29. <i>Als Hij het aangezicht verbergt, wie zal Hem dan aanschouwen? enz.</i>	40
Een onderwezene in Gods heiligdom erkent, dat al Gods doen majesteit en heerlijkheid is, en is een betrachter van dezelve, daar een blinde wereldling zich overal aan stoot en daarin tot zijn eeuwig verderf valt; op bededag, over Hos. 14 : 10. <i>Wie is wijs? die versta deze dingen, enz.</i>	65
Het Godonteerend zondekwaad' en de bittere gevolgen onder des Heeren weldaden Hem te verlaten; ter nabetrachting na den bededag, over Jer. 2 : 17. <i>En doet gij u dit niet zelf? enz.</i>	85
De noodzakelijkheid der wedergeboorte, geene stof van verwondering; ter voorbereiding voor het H. Avondmaal, over Joh. 3 : 7. <i>Verwondert u niet, dat Ik u gezegd heb, enz.</i>	109
De kracht, vrijheid en onbegrijpelijkheid van de werkingen des Geestes in de wedergeboorte; ter nabetrachting na het H. Avondmaal, over Joh. 3 : 8. <i>De wind blaast waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid, enz.</i>	128
Jezus' tranen over Jeruzalem, benevens 'het gevaar van Hem en zijne leer geen recht gebruik te maken; op bededag, over Luk. 19: 41, 42. <i>En als Hij nabij kwam en de stad zag, enz.</i>	143
De zondige gesteldheid van Efraïm en Juda, waarom de Heere het vraagsgewijze aan hun eigen oordeel overgeeft, hoe met hen te doen; op bededag, over Hos. 6: 4. <i>Wat zal Ik u doen! o Efraïm? enz.</i>	167
De geheiligde vrijmoedigheid van een betrachter der waarheid, over Joh. 3 : 31. <i>Maar die de waarheid doot, enz.</i>	200
Eene bestraffende afrading van de vijandschap tegen God en zijn werk; over Hand. 13 : 10, het laatste gedeelte. <i>Zult gij niet ophouden te verkeeren de rechte wegen des Heeren? . . . . .</i>	228

- De betamelij ke, Godverheerlijkende en zielzaligende plichtsvordering van Gods bondvolk: over 1 Thess. 5 : 18. *Dankt God in alles, enz.* 249
- Het voornemen des geloovigen, om onder den **Goddelijken** bijstand in de heiligmaking vorderingen te maken; over Ps. 119 : 32. *Ik zal den weg uwer geboden loopen, enz.* 272
- De groote heilbelofte Gods aan zijn ellendig volk, van hen te zullen genezen; over Jer. 33 : 6, het eerste gedeelte. *Ziet, Ik zal hun de gezondheid en de genezing doen rijsen, enz.* 295
- Het heerlijke goed, dat de getrouwe Jehova belooft aan zijn **bonds-**volk te zullen geven; over Jer. 33 : 6, het laatste gedeelte. *En [Ik] zal hun openbaren overvloed van vrede en waarheid . . .* 313
- De verlossing en herstelling van Juda en Israël; een beeld der geestelijke bevrijding, over Jer. 33: 7. *En Ik zal de gevangenis van Juda en de gevangenis Israëls wenden, enz.* 327
- Gods volk in de schuilplaats des Allerhoogsten; ter voorbereiding voor den **bededag**, over Deut. 33 : 27, het eerste gedeelte. *De eeuwige God zij u eene woning.* . . . . . 345.
- De Heere, de Ondersteuner van zijn volk, en Verdeler van zijne vijanden; op **bededag**, over Deut. 33 : 27, het laatste gedeelte. *En van onder eeuwige armen, eux.* 360
- Het middel ten eeuwigen leven moeielijk 'en weinig gezocht; over Matth. 7 : 14. *Want de poort is eng en de weg is nauw, die tot het leven leidt, enz.* 377
- De hoorders en **daders des Woords** onderscheiden; ter voorbereiding voor den **bededag**, over Matth. 7 : 24a en 26a. *Een iegelijk dan, die deze mijne woorden hoort, en dezelve doet. . . En een iegelijk, die deze mijne woorden hoort, en dezelve niet doet . . . .* 406
- Het groote verschil tusschen een **wijzen** en dwazen bouwer in het stuk van zaligheid; op **eenen bededag**, over Matth. 7: 24b, 25, 26b, 27. *Dien zal Ik vergelijken bij, enz.* 426
- De zorgeloze gesteldheid van de eerste wereld, vergeleken met het zorgeloze geruste gedrag der menschen in de toekomst van den Zoon des menschen, ons allen als een voorbeeld ter waarschuwing voorgesteld; op **eenen bededag**, over Matth. 24 : 37-41. *En gelijk de dagen van Noach [waren], enz.* 452
- De noodzakelijkheid van het zelfonderzoek, ter voorkoming van den toorn des **Heeren**; op een **bededag**, over Zef. 2 : 1, 2. *Doorzoekt uzelven nauw, ja, doorzoekt nauw, enz.* 475
- De dierbare beloften aan geestelijk vermoeiden en 'treurigen; 'ter nabetrachting van het H. Avondmaal, over Jer. 31: 25. *Want Ik heb de vermoeiden, enz.* 511
- De groote Hoogepriester Jezus, **zijne onafslaanbare** bede tot **zijn**en Vader, ter bewaring der **zijnen**; -over Joh. 17 : 15. *Ik bid niet dat Gij hen uit de wereld wegneemt, enz.* 529
- De zorgeloze toestand van Jezus' discipelen, 'in een gevaarlijken tijd; ter voorbereiding van den **bededag**, over Mark. 14 : 40. *En wedergekeerd zijnde, vond Hij ze wederom slapende, enz.* 549

De discipelen van Jezus, na zijn herhaald bidden uit hunne zorgeloosheid nadrukkelijk wakker gemaakt; op een bededag , over Matth. 26 : 44-46. <i>En hen latende, ging Hij wederom heen</i> , enz. . .	569
Het nauwelijks zalig worden der rechtvaardigen, ten schrik der goddeloozen en zondaren ; op eenen bededag , over 1 Petr. 4 : 18. <i>En indien de rechtvaardigen nauwelijks zalig wordt</i> , enz.	588
Over het genadeverbond, en deszelfs inwilliging	618
Over de natuur en grootheid der zonde.	649
Over de bijzondere en algemeene geestelijke ziekte; op eenen bededag	662
